

Til alle livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser

24. april 2012

J.nr. 6639-0006

Opfølgning på Finanstilsynets benchmark for levetidsforudsætninger og den statistiske analyse af bestandsdødeligheden

Den 9. december 2010 offentliggjorde Finanstilsynet sit benchmark for levetidsforudsætninger med det formål at sikre, at livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser (herefter selskaber) har tilstrækkelige hensættelser set i forhold til deres forpligtelser og for at udligne ubegrundede forskelle i selskabernes levetidsforudsætninger.

For til en hver tid at sikre, at levetidsforudsætningerne svarer til bedste skøn, vil benchmark løbende blive opdateret. Finanstilsynet forventer, at benchmark næste gang vil blive opdateret medio 2012.

Alle selskaber skal hvert år forholde sig til sin bestandsdødelighed og foretage en ny levetidsanalyse i overensstemmelse med dette brev samt brev af 19. maj 2011 og anmelde nye dødeligheder på baggrund af de seneste 5 års observerede bestandsdødeligheder. Finanstilsynet stiller ikke krav om, hvornår på året selskaberne skal foretage levetidsanalysen og anmelde nye dødeligheder, dog skal det være med udgangspunkt i det for året senest opdaterede levetidsbenchmark. Finanstilsynet vil bestræbe sig på, at benchmark vil blive opdateret midt på året.

Selskaberne skal i forbindelse med anmeldelsen indberette resultaterne af levetidsanalysen. Finanstilsynet understreger derfor vigtigheden af, at alle selskaber er i stand til at gennemføre analysen korrekt.

Finanstilsynet stiller desuden krav om, at selskaberne ved anmeldelse af nye dødeligheder skal angive – i det omfang det er relevant – ændringerne i garanterede ydelser, bonuspotentialer på fripoliceydelser og bonuspotentialer på fremtidige præmier, som følger af en opdatering af henholdsvis benchmark for den observerede nuværende dødelighed/modeldødeligheden samt benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer.

Det fremhæves endvidere, at det er Finanstilsynets vurdering, at en præcis opgørelse af værdien af en levetidsafhængig forsikringsdækning kræver, at den forudsatte dødelighed afhænger af både kalendertid og alder.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Formålet med dette brev er desuden at præcisere Finanstilsynets krav i det tilfælde et selskab vil anmelde dødeligheder på markedsværdigrundlaget, der afviger fra en bestandsopdeling i mænd og kvinder.

Andre bestandsopdelinger

I det følgende præciseres det, hvordan selskaber i overensstemmelse med tidligere udsendt materiale kan afvige fra en bestandsopdeling i mænd og kvinder ved anmeldelse af dødeligheder på markedsværdigrundlaget og i stedet anmelde:

1. Differentierede dødeligheder med udgangspunkt i en anden bestandsopdeling
2. Unisex dødeligheder

I de to følgende afsnit fremgår henholdsvis Finanstilsynets krav ved fastsættelse af differentierede dødeligheder samt mulige modeller til fastsættelse af unisex-dødeligheder:

1. Differentierede dødeligheder for forskellige delbestande

Med henblik på at opgøre hensættelserne med størst mulig præcision kan et selskab anmelde differentierede dødeligheder for forskellige delbestande. Dette kunne for eksempel være en opdeling af forsikringstagerne i én delbestand, som er tilkendt en erhvervsevnetabsbetinget dækning og i en anden delbestand, hvor dette ikke er tilfældet.

Selskaber, der anmelder differentierede dødeligheder skal fortsat foretage den statistiske analyse af dødelighederne for henholdsvis mænd og kvinder og indberette resultaterne efter Finanstilsynets brev af 19. maj 2011, herunder opgøre størrelsen af hensættelserne baseret på modeldødeligheden og Finanstilsynet benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer

Selskaberne skal desuden dokumentere, at der er anvendt hensigtsmæssige data og metoder til fastsættelse af observeret nuværende dødelighed og forventede fremtidige levetidsforbedringer ved anmeldelse af differentierede dødeligheder. Hvert selskab skal herunder redegøre for afvigelserne til henholdsvis selskabets modeldødelighed jf. den statistiske analyse og Finanstilsynets benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer. Selskabet kan underbygge dokumentationen med en opgørelse af restlevetider baseret på de differentierede dødeligheder og redegøre for afvigelserne i forhold til restlevetiderne opgjort ved modeldødeligheden.

2. Unisex dødeligheder

Finanstilsynet vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at der er kønsmæssig konsistens mellem selskabets tegningsgrundlag og markedsværdigrundlag, da det kan give en mere korrekt tabsabsorbering. Det er derfor tilsynets vurdering, at det for selskaber, der anvender et unisex tegningsgrundlag, kan være mest hensigtsmæssigt også at anvende et unisex markedsværdigrundlag, herunder unisex dødeligheder. Selskaber, hvor forsikringsbestanden er etableret på et kønsopdelt tegningsgrundlag, skal anvende et kønsopdelt markedsværdigrundlag.

Nedenfor fremgår metoden til beregning af kønsopdelte modeldødeligheder som beskrevet i brevet af 19. maj 2011, medtaget som sammenligningsgrundlag, samt de to metoder, som kan anvendes til beregning af unisex modeldødeligheder i overensstemmelse med Finanstilsynets levetidsmodel.

i. Kønsopdelte modeldødeligheder jf. brevet af 19. maj 2011

Som det fremgår af Finanstilsynets brev af 19. maj 2011, tages der udgangspunkt i følgende model til bestemmelse af om bestandsdødeligheden afviger signifikant fra benchmarkdødeligheden:

$$\mu_{x,t}^k = \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \bar{\mu}_{x,t}^k \quad (1)$$

hvor $\mu_{x,t}^k$ og $\bar{\mu}_{x,t}^k$ henholdsvis betegner bestandsdødeligheden og benchmarkdødeligheden for alder x i år t for køn k og hvor $r_1(x)$, $r_2(x)$ og $r_3(x)$ er regressorer, som defineret i brevet af 19. maj 2011.

ii. Sammenvægtning af de kønsopdelte modeldødeligheder

I den første metode beregnes unisex modeldødeligheden, $\hat{\mu}_{x,t}^{unisex}$ for tidspunkt t og alder x ved at sammenvægte modeldødeligheden for kvinder, $\hat{\mu}_{x,t}^f$, og modeldødeligheden for mænd, $\hat{\mu}_{x,t}^m$, med aldersafhængige kønskvotter:

$$\hat{\mu}_{x,t}^{unisex} = w_x \cdot \hat{\mu}_{x,t}^f + (1 - w_x) \cdot \hat{\mu}_{x,t}^m \quad (2)$$

I (2) angiver w_x den relative andel kvinder i bestanden som funktion af alder x .

iii. Unisex β -parametre

I den anden metode beregnes unisex modeldødeligheden, $\hat{\mu}_{x,t}^{unisex}$ med udgangspunkt i (1), men hvor det antages, at β -parametrene er ens for kvinder og mænd. Det betyder, at unisex β -parametrene estimeres for den samlede bestand med udgangspunkt i nedenstående model:

$$\mu_{x,t}^k = \exp(\beta_1^{unisex} r_1(x) + \beta_2^{unisex} r_2(x) + \beta_3^{unisex} r_3(x)) \bar{\mu}_{x,t}^k \quad (3)$$

De tre parametre β_1^{unisex} , β_2^{unisex} og β_3^{unisex} estimeres således under antagelse af, at relationen (3) gælder for begge køn samtidigt.

Dernæst testes der for sammenfald eller delvis sammenfald i overensstemmelse med testhierarkiet beskrevet i Finanstilsynets brev af 19. maj 2011. Den resulterende unisex modeldødelighed, $\hat{\mu}_{x,t}^{unisex}$ fås ved at indsætte de af testhierarkiet resulterende β -parametreværdier (estimeret under den sidst godkendte hypotese), angivet ved $\hat{\beta}_1^{unisex}$, $\hat{\beta}_2^{unisex}$ og $\hat{\beta}_3^{unisex}$ i nedenstående udtryk:

$$\hat{\mu}_{x,t}^{unisex} = \exp(\hat{\beta}_1^{unisex} r_1(x) + \hat{\beta}_2^{unisex} r_2(x) + \hat{\beta}_3^{unisex} r_3(x)) \cdot (w_x \cdot \bar{\mu}_{x,t}^f + (1 - w_x) \cdot \bar{\mu}_{x,t}^m) \quad (4)$$

Hvor w_x angiver den relative andel kvinder i bestanden som funktion af alder x , $\bar{\mu}_{x,t}^f$ angiver benchmarkdødeligheden for kvinder, og $\bar{\mu}_{x,t}^m$ angiver benchmarkdødeligheden for mænd.

Selskaber, der anmelder unisex dødeligheder, skal fortsat foretage den statistiske analyse med udgangspunkt i (1) og indberette resultaterne som beskrevet i brevet af 19. maj 2011, dog stilles der ikke krav om, at selskabet skal opgøre hensættelser med udgangspunkt i kønsopdelte dødeligheder. Selskaber, der anmelder unisex dødeligheder skal desuden foretage den statistiske analyse med udgangspunkt i (2) eller (3) og indberette resultaterne i overensstemmelse med brevet af 19. maj 2011.

Fastsættelse af unisex levetidsforbedringer

Finanstilsynet vurderer, at unisex levetidsforbedringer kan opgøres ved at sammenvægte benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer for henholdsvis mænd og kvinder med alders- og tidsafhængige kønsvoter. Finanstilsynet forventer dog, at fastsættelse af alders- og tidsafhængige kønsvoter vil være behæftet med betydelig usikkerhed, og at de vil være vanskelige at implementere. Finanstilsynet vurderer derfor, at selskabet kan anvende kønsvoter, der kun er aldersafhængige, såfremt selskabet kan redegøre for, at det ikke er af væsentlig økonomisk betydning at lade kønsvoterne være uafhængige af tid.

Fastsættelse af kønsvote - simplificering

Finanstilsynet fastsætter, at det ikke er et krav, at den aldersafhængige kønsvote beregnes eksakt for hver alder. Selskabet kan anvende et estimat for w_x , der tager højde for ændringen i kønsvoten som funktion af alder.

Finanstilsynet vurderer endvidere, at selskabet kan benytte en gennemsnitlig kønsvote for alle aldre x , hvis selskabet kan vise, at:

Ændringen i kønkvoter som funktion af alder er begrænset, eller, at forskellen ved beregning af garanterede ydelser, bonuspotentiale på fripolicydelser og livsforsikrings-/pensionshensættelserne med henholdsvis en gennemsnitlig kønkvote og en aldersafhængig kønkvote er minimal.

Fremadrettet

Finanstilsynet indgår gerne i dialog med de selskaber, der fortsat har udestående udfordringer med hensyn til beregning og vurdering af dødeligheder i overensstemmelse med Finanstilsynets levetidsmodel.

Finanstilsynet forventer inden for kort tid at sende et brev til alle selskaber indeholdende en beskrivelse af realisationsrisiko, der skal ses som et supplement til beskrivelsen af realisationsrisiko i Finanstilsynets brev af 19. maj 2011.

Spørgsmål til ovenstående kan rettes til fuldmægtig Aage Møller Holst på telefon 33 55 82 18 eller e-mail amh@ftnet.dk.

Med venlig hilsen

Per Plougmand Bærtelsen
kontorchef

Carsten Brogaard
kontorchef